

Ясѣновъ.

Между назе нѣма ни чорбаджие, ни чорбаджийски синове. Да пукнатъ чорбаджиете! Ти ми казвашъ да бѣда остроженъ! Азъ нѣмамъ два езика, които да употрѣблявамъ по времето и по обстоятелствата: единътъ за тие хора, които са при мене; а другиятъ за оние, които отсѣдствуватъ. Азъ имамъ една глава, единъ езикъ, една любовъ, една ненависть, едно убѣждение и едно желанне, слѣдователно азъ и въ очи и за очи ща да кажа сѣкому своите убѣждения. Стига сме са скривале, стига сме са защищале, стига сме си лжстие, стига сме са лжгале. . . Азъ ща да кажа сѣкому, че нашите чорбаджие сѣ най-голѣмите неприатели на народътъ ни. Не очѣквате ли вие добро отъ оние калпазане, които до вчера сѣ са гръчили, власиле и турчиле? Прокляти да сѣ!

Дѣдо Никола.

Остави ги, остави ги!

Ясѣновъ.

Да ги остава! Не ща да ги остава; не мога да ги остава. А-а-хъ, я погледай ти на скрцето ми и вижъ мога ли азъ да ги остава! Ако тие скотове да бѣха прости и неразвити, ако тие да гледаха само своята частна работа, то азъ не би ни помислилъ за тѣхъ; но тие искатъ да заповѣдатъ, тие искатъ да са хвалатъ и да ги хвалатъ, тие искатъ да са мѣшатъ въ сичко. Не мога азъ да ги остава. Дорде сжмъ живъ, то ща да ги прислѣдувамъ както мога и както зная; а когато умра, то и изъ гробътъ ща да ги проклинамъ сѣ най-тѣшките кльтви. По моето мнѣние, опзи робъ, който е неразвитъ и който не е въ сжстояние да разбере онова унижение, подъ което са намира, заслужва само сжжаление, и ние нѣмаме право да са сжрдиме, че той не мисли човѣчески;